

UDK 517.5

V.F.Babenko, O.V.Polyakov

* Public Education Institution 'Dnipropetrovsk Regional Physical and Mathematical Boarding Lyceum'

On the nonsymmetric approximation of continuous functions in the integral metric

В статті розглядаються функціональні простори $C[a; b]$ - простір неперервних на відрізку $[a; b]$ функцій $f(x)$, $L_p[a; b]$ ($1 \leq p \leq \infty$) - простір сумовних в p -й степені на відрізку $[a; b]$ функцій $f(x)$ з відповідними нормами $\|f\|_C$ і $\|f\|_p$, та добре відомі в теорії апроксимації функціональні класи $H^\omega[a, b]$ - класи неперервних функцій f таких, що $\omega(f, t) \leq \omega(t)$, $t \geq 0$, де $\omega(f, t)$ - модуль неперервності функції f , $\omega(t)$ - заданий модуль неперервності.

В роботі доведена точна оцінка найкращого несиметричного наближення в інтегральній метриці константами неперервних функцій, які належать функціональним класам $H^\omega[a, b]$. А саме, доведена наступна теорема.

Для всіх $\alpha, \beta > 0$ и кожної $f \in H^\omega[a, b]$ має місце наступна нерівність:

$$\inf_{\eta \in \mathbb{R}} \|f - \eta\|_{p; \alpha, \beta}^p \leq \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \int_0^{b-a} \omega^p(t) dt$$

Якщо $\omega(t)$ - опуклий вгору модуль неперервності і $p = 1$, або $\omega(t) = t$ і $p > 1$, тоді отримана нерівність перетворюється у рівність.

Враховуючи відому теорему В.Ф.Бабенко про зв'язок несиметричних наближень з звичайними найкращими наближеннями в інтегральній метриці та односторонніми найкращими наближеннями, з доведеного результату ми отримуємо точну оцінку для звичайного найкращого наближення, отриману Н.П.Корнійчуком, та точну оцінку для найкращого одностороннього наближення, отриману В.Г.Дороніним та О.А.Лігуном.

Отриману нерівність можна застосовувати в різноманітних задачах теорії апроксимації, а саме, в питаннях наближення функцій класу $H^\omega[a, b]$ сплайнами нульового порядку, наближення функцій класу $H^\omega[a, b]$ поліномами за системою Хаара, оцінки інтегральних норм функцій з нульовим середнім значенням на відрізку $[a; b]$, тощо.

Ключові слова: модуль неперервності, несиметричні наближення.

In the paper, an exact estimate of the best nonsymmetric approximation in the integral metric by the constants of continuous functions that belong to the classes $H^\omega[a, b]$ is proved.

Taking into account Babenko's theorem on the connection of nonsymmetric approximation with the usual best approximation in the integral metric and the best one-sided approximations, from the proved result we obtain the exact estimate for the usual best approximation obtained by N.P.Korneichuk, and the exact estimate for the best one-sided approximation obtained by V.G.Djrnin and A.A.Ligun.

Key words: modulus of continuity, nonsymmetric approximations.

Let $H^\omega[a, b]$ be the class of functions $f \in C[a; b]$ such that $\omega(f, t) \leq \omega(t)$, $t \geq 0$. Here $\omega(f, t)$ is the modulus of continuity of a function f and $\omega(t)$ is given modulus of continuity. For $f \in L_p = L_p[a; b]$ ($1 \leq p \leq \infty$) and numbers $\alpha > 0, \beta > 0$ we set $f_\pm(x) = \max\{\pm f(x), 0\}$ and

$$\|f\|_{p;\alpha,\beta} := \|\alpha f_+ + \beta f_-\|_p.$$

If $f \in L_p$ and $H \subset L_p$, then the quantity

$$E(f; H)_{p;\alpha,\beta} = \inf\{\|f - u\|_{p;\alpha,\beta} : u \in H\}$$

is called (see [1]) the best (α, β) -approximation of a function f by a set H in the space L_p . For $\alpha = \beta = 1$ we obtain the usual best L_p -approximation of a function f by a set H , which we denote by $E(f, H)_p$.

For $f \in L_p$ we set

$$H^\pm(f) = \{u \in H : \pm u(x) \leq \pm f(x), \text{ for almost all } x \in [a, b]\}.$$

The value

$$E^\pm(f; H)_p = \inf\{\|f - u\|_p : u \in H^\pm(f)\}$$

is called the best L_p -approximation from below (+) and above (-) of a function f by the set H .

It is proved in [1] that if H is a finite-dimensional subspace of the space L_p , $1 \leq p < \infty$, then

$$\lim_{\beta \rightarrow \infty} E(f, H)_{p;1,\beta} = E^+(f, H)_p \text{ and } \lim_{\alpha \rightarrow \infty} E(f, H)_{p;\alpha,1} = E^-(f, H)_p.$$

Our goal is to find for concave $\omega(t)$ the value

$$\sup_{f \in H^\omega[a;b]} \inf_{\eta \in \mathbb{R}} \|f - \eta\|_{p;\alpha,\beta}. \quad (1)$$

For $\alpha = \beta = 1$ this problem was solved by N.P.Korneychuk in [2]. For application of his result see [2], [3], [4]. For the case $\max\{\alpha, \beta\} = \infty$ the problem (1) was solved in [5].

Theorem 1. *For any $\alpha, \beta > 0$ and any $f \in H^\omega[a; b]$ the following estimate is valid:*

$$\inf_{\eta \in \mathbb{R}} \|f - \eta\|_{p;\alpha,\beta}^p \leq \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \int_0^{b-a} \omega^p(t) dt \quad (2)$$

If $\omega(t)$ is concave modulus of continuity and $p = 1$, or $\omega(t) = t$ and $p > 1$, then inequality (2) is the best possible.

Remark. In the case $\alpha = \beta = 1$ we obtain from (2) Korneqchuk's result [2]. In the case $\min\{\alpha, \beta\} = 1$ and $\max\{\alpha, \beta\} = \infty$ (2) gives result from [5].

Proof. We will use ideas from [2] (see also [3, §4.2]). Taking into account the criterion of the element of the best (α, β) -approximation [1] we see that to prove the theorem it is sufficiently to prove the inequality

$$\sup_{f \in H_0^\omega[a; b]} \int_a^b (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt \leq \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \int_0^{b-a} \omega^p(f; t) dt \quad (3)$$

where $H_0^\omega[a; b]$ is the set of piecewise linear functions from $H^\omega[a; b]$ without horizontal links, and such that

$$\int_a^b |f(t)|^{p-1} (\alpha^p f_+(t) - \beta^p f_-(t)) dt = 0.$$

Lemma 1. Let $f \in H_0^\omega[a; b]$, $1 \leq p < \infty$ and for $a \leq t \leq b$

$$F(t) = \int_a^t |f(u)|^{p-1} (\alpha^p \operatorname{sgn} f_+(u) - \beta^p \operatorname{sgn} f_-(u)) du + C,$$

where C is an arbitrary constant. Let $f(t) > 0 (< 0)$ almost everywhere on $(a; \gamma)$, and $f(t) < 0 (> 0)$ almost everywhere on $(\delta; b)$, Let also $F(a) = F(b)$, $F(\gamma) = F(\delta)$, and $e = (a; \gamma) \cup (\delta; b)$. Then

$$\int_e (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt \leq \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \int_{\delta-\gamma}^{b-a} \omega^p(t) dt.$$

Proof of Lemma 1. Let, for definiteness, $f(t) > 0$, $t \in (a; \gamma)$, $f(t) < 0$, $t \in (\delta; b)$. We define on strictly decreasing function $\rho(t)$ by the equality

$$F(t) = F(\rho(t)), \quad a \leq t \leq \gamma, \quad \delta \leq \rho(t) \leq b. \quad (4)$$

We will have also

$$F(\rho^{-1}(t)) = F(t), \quad a \leq \rho^{-1}(t) \leq \gamma, \quad \delta \leq t \leq b. \quad (5)$$

The function $\rho(t)$ and its inverse function $\rho^{-1}(t)$ are absolutely continuous. Differentiating the equalities (4) and (5) we obtain that almost everywhere

$$\alpha^p f_+(t)^{p-1} = -\beta^p f_-(\rho(t))^{p-1} \cdot \rho'(t); \quad (6)$$

$$\beta^p f_-(t)^{p-1} = -\alpha^p f_+(\rho^{-1}(t))^{p-1} \cdot (\rho^{-1}(t))'. \quad (7)$$

Consider

$$\int_e (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt = \alpha^p \int_a^\gamma f_+(t)^{p-1} f_+(t) dt + \beta^p \int_\delta^b f_-(t)^{p-1} f_-(t) dt.$$

Using (7) and substituting $\rho^{-1}(u) = t$ we will have

$$\begin{aligned} \int_e (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt &= \alpha^p \left(\int_a^\gamma f_+(t)^{p-1} f_+(t) dt - \int_\delta^b f_+(\rho^{-1}(u))^{p-1} (\rho^{-1}(u))' f_-(u) dt \right) \\ &= \alpha^p \int_a^\gamma f_+(t)^{p-1} (f_+(t) dt + f_-(\rho(t)) dt), \end{aligned}$$

and therefore

$$\frac{1}{\alpha} \int_e (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt = \alpha^{p-1} \int_a^\gamma f_+(t)^{p-1} (f_+(t) + f_-(\rho(t))) dt.$$

Analogously using (6) we obtain

$$\frac{1}{\beta} \int_e (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt = \beta^{p-1} \int_\delta^b f_-(t)^{p-1} (f_+(\rho^{-1}(t)) + f_-(t)) dt.$$

From the last two equalities, we derive

$$\left(\frac{1}{\beta} + \frac{1}{\alpha} \right) \int_e (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt = \int_e (\alpha^{p-1} f_+(t)^{p-1} + \beta^{p-1} f_-(t)^{p-1}) \psi(t) dt,$$

where

$$\psi(t) = \begin{cases} f_+(t) + f_-(\rho(t)), & a \leq t \leq \gamma; \\ f_+(\rho^{-1}(t)) + f_-(t), & \delta \leq t \leq b. \end{cases}$$

Applying Hölder inequality, we get

$$\begin{aligned} &\frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} \int_e (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt \leq \\ &\leq \left\{ \int_e (\alpha^{p-1} f_+(t)^{p-1} + \beta^{p-1} f_-(t)^{p-1})^{p/(p-1)} dt \right\}^{(p-1)/p} \cdot \left\{ \int_e \psi(t)^p dt \right\}^{1/p} = \\ &= \left\{ \int_e (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt \right\}^{(p-1)/p} \cdot \left\{ \int_e \psi(t)^p dt \right\}^{1/p}. \end{aligned}$$

Therefore

$$\left(\frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} \right)^p \int_e (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt \leq \int_e \psi(t)^p dt.$$

Taking into account the sign of the function $f(t)$ on the intervals $(a; \gamma)$ and $(\delta; b)$, we get

$$\begin{aligned} &\int_e \psi(t)^p dt = \\ &= \int_a^\gamma (f_+(t) + f_-(\rho(t)))^p (1 - \rho'(t)) dt = \int_a^\gamma (f(t) - f(\rho(t)))^p (1 - \rho'(t)) dt \leq \end{aligned}$$

ON THE NONSYMMETRIC APPROXIMATION OF CONTINUOUS FUNCTIONS IN THE INTEGRAL METRIC

$$\leq \int_a^\gamma \omega^p(f; \rho(t) - t)(1 - \rho'(t))dt = \int_{\delta-\gamma}^{b-a} \omega^p(f; t)dt.$$

Consequently,

$$\int_e (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt \leq \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \int_{\delta-\gamma}^{b-a} \omega^p(f; t)dt.$$

Lemma 1 is proved.

Let us finish the proof of Theorem 1. Choose C in definition of the function $F(t)$ such that $F(a) = F(b) = 0$. Write a representation of $F(t)$ as sum of simple function (see [6, §6.3]):

$$F(t) = \sum_k F_k(t).$$

Let (a_k, b_k) be intervals such that $|F_k(t)| > 0$ on (a_k, b_k) , and let $[\gamma_k, \delta_k]$ be intervals such that $|F_k(t)| = \max_u |F_k(u)|$ on $[\gamma_k, \delta_k]$. Suppose that functions F_k are ordered in such a way that lengths $|b_k - a_k|$ decrease. Applying Lemma 1 to $F = F_k$ we will have that for any k

$$\int_{e_k} (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt \leq \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \int_{\delta_k-\gamma_k}^{b_k-a_k} \omega^p(t)dt = \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \int_{b_k-a_k-|e_k|}^{b_k-a_k} \omega^p(t)dt,$$

where $e_k = [a_k, \gamma_k] \cup [\delta_k, b_k]$ and $|e_k| = \text{meas } e_k$.

We have

$$\begin{aligned} b_1 - a_1 &\leq b - a, \\ b_2 - a_2 &\leq b_1 - a_1 - |e_1| \leq b - a - |e_1|, \\ &\dots\dots\dots \\ b_k - a_k &\leq b - a - \sum_{j=1}^{k-1} |e_j|, \\ &\dots\dots\dots \end{aligned}$$

Therefore

$$\begin{aligned} \int_a^b (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt &\leq \sum_k \int_{e_k} (\alpha f_+(t) + \beta f_-(t))^p dt \leq \\ &\leq \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \sum_k \int_{b_k-a_k-|e_k|}^{b_k-a_k} \omega^p(t)dt \leq \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \sum_k \int_{b-a-\sum_{j=1}^{k-1} |e_j|}^{b-a-\sum_{j=1}^k |e_j|} \omega^p(t)dt \\ &\leq \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \int_0^{b-a} \omega^p(t)dt. \end{aligned}$$

Inequality (2) is proved.

Let $a = 0, b = 1, p > 1$ and $\gamma = \frac{\alpha}{\alpha + \beta}$. Consider the function

$$f_0(x) = x - \gamma.$$

Using the criterion of the element of the best (α, β) -approximation [1], it is easy verify that the constant of the best (α, β) - approximation of the function $f_0(x)$ is identically zero. Then

$$\begin{aligned} \|f_0\|_{1;\alpha,\beta}^p &= \int_0^\gamma \beta^p (\gamma - x)^p dx + \int_\gamma^1 \alpha^p (x - \gamma)^p dx = \\ &= \frac{\alpha^{p+1} \beta^p}{(p+1)(\alpha + \beta)^p} + \frac{\alpha^p \beta^{p+1}}{(p+1)(\alpha + \beta)^p} = \frac{1}{p+1} \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p = \left(\frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \right)^p \int_0^1 \omega^p(f; t) dt. \end{aligned}$$

Now let $p = 1$ and $\omega(t)$ be a concave modulus of continuity. We put $\rho(t) = 1 - \frac{\beta}{\alpha}t$, $t \in [0; \gamma]$ and consider the function

$$f_0(x) = \begin{cases} - \int_x^\gamma \omega'(\rho(t) - t) dt, & 0 \leq x \leq \gamma; \\ \int_\gamma^x \omega'(t - \rho^{-1}(t)) dt, & \gamma \leq x \leq 1. \end{cases}$$

As in the previous case, using the criterion of the element of the best (α, β) -approximation [1], it is easy to verify that the constant of the best (α, β) -approximation of the function $f_0(x)$ is identically zero. By direct integration, we see that

$$\|f_0\|_{1;\alpha,\beta} = \frac{\alpha\beta}{\alpha + \beta} \int_0^1 \omega(t) dt.$$

Theorem is proved.

References

1. Бабенко В.Ф. Несимметричные приближения в пространствах суммируемых функций // Украинский математический журнал - 1982.- 34, N4. - С. 409-416.
2. Корнейчук Н.П. О поперечниках классов непрерывных функций в пространстве L_p // Мат. заметки. - 1971. - 10, N5. - С.493 - 500.
3. Корнейчук Н.П. Сплайны в теории приближения. - М.: Наука, 1984. - 452 с.
4. Хорошко Н.П. О наилучшем приближении функций класса $H_\omega[0; 1]$ полиномами по системе Хаара в метрике L_p // Исследования по современным проблемам суммирования и приближения функций и их приложениям. - Днепропетровск: ДГУ, 1972. - С.74-76.
5. Доронин В.Г., Лигун А.А. К вопросу о наилучшем приближении некоторых классов непрерывных функций // Исследования по современным проблемам суммирования и приближения функций и их приложениям. - Днепропетровск: ДГУ, 1974. - С.42-49.
6. Корнейчук Н.П. Экстремальные задачи теории приближения. - М.: Наука, 1976. - 320 с.

Received: 2.11.2019. *Accepted:* 20.12.2019